

Odkaz:

Rozsudek Soudního dvora ze dne 20. října 1993, Phil Collins proti Imtrat Handelsgesellschaft mbH a Patricia Im- und Export Verwaltungsgesellschaft mbH a Leif Emanuel Kraul proti EMI Electrola GmbH, spojené věci C-92/92 a C-326/92, Recueil 1993, s. I-5145¹

Klíčová slova:

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce – Landgericht München I a Bundesgerichtshof – Německo – Článek 7 Smlouvy – Právo autorské a práva související

Předmět:

O výkladu čl. 7 prvního pododstavce Smlouvy o EHS

Skutkové okolnosti:

I – Skutkové okolnosti a řízení

A – Právní rámec sporů

1) *Mezinárodní úmluvy*

a) Bernská úmluva ze dne 9. září 1886 o ochraně literárních a uměleckých děl, naposledy revidovaná Pařížským aktem ze dne 24. července 1971 (dále jen „Bernská úmluva“)

1. Státy, na něž se vztahuje tato úmluva, tvoří Unii pro ochranu práv autorů k jejich literárním a uměleckým dílům (článek 1). Tato úmluva, ke které přistoupilo dvanáct členských států a Spojené státy, chrání literární a umělecká díla ve všech státech Unie (čl. 2 odst. 6) a autory, kteří jsou občany některého ze států Unie [čl. 3 odst. 1 písm. a)].

2. Podle čl. 5 odst. 1 úmluvy:

„Autoři mají ve vztahu k dílům, pro něž jsou chráněni podle této úmluvy, v ostatních státech Unie kromě státu původu díla práva, která příslušné zákony již přiznávají nebo v budoucnu přiznají jejich občanům, jakož i práva zvlášť přiznaná touto úmluvou.“

3. Ustanovení čl. 11 odst. 1 úmluvy uvádí:

„Autoři dramatických, hudebně dramatických a hudebních děl mají výlučné právo udílet svolení: (i) k veřejnému provozování a provedení svých děl, ať již se takové veřejné provozování a provedení uskutečňuje jakýmikoli prostředky nebo způsoby; (ii) k veřejnému přenosu provozování a provedení svých děl, a to jakýmikoli prostředky.

b) Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací přijatá v Římě dne 26. října 1961 (dále jen „Římská úmluva“)

4. Cílem této úmluvy je zejména zajistit ochranu práv (nazývaných „práva související s právem autorským“) výkonných umělců, to znamená herců, zpěváků, hudebníků, tanečníků a jiných osob, které hrají, zpívají, předvádějí, přednášejí, provádějí nebo jiným způsobem

¹ Jednací jazyk: němčina

uvádějí literární nebo umělecká díla. Osm členských států, včetně Spolkové republiky Německo a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, přistoupilo k této úmluvě. Naopak Spojené státy k úmluvě nepřistoupily.

5. Článek 4 úmluvy stanoví pravidlo národního zacházení ve prospěch umělců, kteří jsou občany smluvních států, ovšem za podmínky, že se výkon uskutečnil na území jednoho z těchto států [písmeno a)] nebo že zvukový záznam má souvislost s jedním z těchto států [písmeno b)].

6. Ustanovení čl. 7 odst. 1 úmluvy uvádí:

„Ochrana výkonných umělců podle této Úmluvy zahrnuje možnost zabránit:

[...]

b) pořízení záznamu jejich nezaznamenaného výkonu bez jejich souhlasu;

c) rozmnožení záznamu jejich výkonu bez jejich souhlasu:

i) jestliže původní záznam sám byl pořízen bez jejich souhlasu;

[...]“

2) *Právo Společenství*

7. Vedle článku 7 Smlouvy o EHS, jehož se týká předběžná otázka, je třeba poukázat na následující texty, jež jsou pozdějšího data než spory v původním řízení:

- usnesení Rady ze dne 14. května 1992 o posílení ochrany práva autorského a práv s ním souvisejících (Úř. věst. C 138, s. 1), které poznamenává, že členské státy se zavazují k tomu, že „se nejpozději do 1. ledna 1995 stanou stranami Pařížského aktu Bernské úmluvy a Římské úmluvy, pokud jimi již nejsou, a že zajistí jejich účinné dodržování ve svém vnitrostátním právním řádu“;
- směrnice Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. L 346, s. 61), která stanoví výlučné právo výkonných umělců udělit svolení nebo zakázat záznam jejich výkonů (čl. 6 odst. 1) a rozmnožování záznamů jejich výkonů (čl. 7 odst. 1), jakož i výlučné právo na jejich zpřístupňování veřejnosti (článek 9).

3) *Vnitrostátní právo*

8. Ve Spolkové republice Německo se právo autorské a práva s ním související řídí zákonem ze dne 9. září 1965 o právu autorském (Urheberrechtsgesetz – dále jen „UrhG“ – BGBl. I, s. 1273).

a) *Autorské právo v užším smyslu*

9. Ustanovení § 120 odst. 1 UrhG stanoví, že „němečtí státní příslušníci požívají ochrany spojené s autorským právem pro všechna svá díla, ať byla zveřejněna, či nikoli a bez ohledu

na místo, kde byla zveřejněna“. Pro vymezení práv zahraničních autorů bere § 121 UrhG v úvahu zvláště místo zveřejnění díla, jakož i skutečnost, že autor je státním příslušníkem buď jednoho ze států, které přistoupily k Bernské úmluvě nebo jiným mezinárodním smlouvám, anebo státu, který poskytuje rovnocennou ochranu německým státním příslušníkům.

b) Práva výkonných umělců související s právem autorským

10. Podle § 75 UrhG „Umělecký výkon výkonného umělce může být zaznamenán na zvukový nebo obrazový nosič pouze s jeho souhlasem. Obrazové nebo zvukové záznamy mohou být rozmnožovány pouze s jeho souhlasem.“ Ustanovení § 96 odst. 1 UrhG stanoví: „Neoprávněně zhotovené rozmnoženiny nesmějí být rozšiřovány ani používány k veřejným přenosům.“

11. Ustanovení § 125 UrhG určuje rozsah působnosti ochrany poskytované výkonnému umělci podle jeho státní příslušnosti. Výkonní umělci německé státní příslušnosti požívají plné ochrany stanovené v §§ 73 až 84 UrhG „pro všechny své výkony bez ohledu na místo, kde byly vytvořeny“.

12. Ochrana přiznaná zahraničním výkonným umělcům je vymezena v § 125 odst. 2 až 6 UrhG, kde se stanoví:

„(2) Cizí státní příslušníci požívají této ochrany pro všechny své výkony, jež byly vytvořeny na území, na něž se vztahuje tento zákon, aniž jsou dotčena ustanovení odstavců 3 a 4.

(3) Pokud jsou výkony cizích státních příslušníků oprávněně zaznamenány na obrazové nebo zvukové nosiče a pokud takové záznamy byly zveřejněny, požívají cizí státní příslušníci ohledně takových obrazových a zvukových záznamů ochrany podle § 75 věty druhé, § 76 odst. 2 a § 77, jestliže tyto obrazové a zvukové záznamy byly zveřejněny na území, na něž se vztahuje tento zákon, ledaže tyto obrazové a zvukové záznamy byly zveřejněny mimo území, na něž se vztahuje tento zákon, více než 30 dnů před jejich zveřejněním na tomto území.

(4) Pokud jsou výkony cizích státních příslušníků oprávněně vysílány rozhlasem nebo televizí a rozhlasové nebo televizní vysílání bylo šířeno z území, na něž se vztahuje tento zákon, požívají tito cizí státní příslušníci ochrany proti záznamu vysílání na obrazové a zvukové nosiče (§ 75 věta první) a přenosu rozhlasového nebo televizního vysílání (§ 76 odst. 1), jakož i ochrany stanovené v § 77.

(5) Cizí státní příslušníci v každém případě požívají ochrany vyplývající z mezinárodních smluv [...]

(6) Cizí státní příslušníci požívají ochrany podle § 74, § 75 věty první a § 83 pro všechny své výkony, i když nejsou splněny podmínky stanovené v odstavcích 2 až 5 [...]

13. Tato ustanovení, a zvláště § 125 odst. 2 a 6 UrhG, byla předmětem restriktivního výkladu německých soudů, které se domnívaly, že zahraniční výkonní umělci na rozdíl od německých umělců nemohou, nestanoví-li mezinárodní úmluvy jinak, legálně bránit uvedení na trh ve Spolkové republice Německo zvukového záznamu, který byl zhotoven bez souhlasu výkonného umělce, pokud byl výkon vytvořen mimo německé území (Bundesgerichtshof, rozsudek ze dne 14. listopadu 1985, „Bob Dylan“, GRUR 1986, 454; Bundesverfassungsgericht, rozsudek ze dne 23. ledna 1990, BVerfGE 81, 208).

B – Skutečnosti předcházející sporům

1) Ve věci C-92/92

14. Phil Collins, zpěvák a skladatel britské státní příslušnosti, měl v roce 1983 ve Spojených státech koncert, který byl zaznamenán bez jeho souhlasu. Záznam rozšiřovala ve Spolkové republice Německo společnost Imtrat Handelsgesellschaft mbH (dále jen „Imtrat“) ve formátu kompaktního disku, který nesl název „Phil Collins – Live USA“. Phil Collins podal k Landgericht München I návrh na předběžné opatření směřující k tomu, aby bylo zakázáno uvádění tohoto disku na trh a aby byly zajištěny disky, které dosud nebyly na trh uvedeny.

15. Mezitímním usnesením ze dne 4. března 1992 předkládající soud konstatoval, že na spor nelze použít Římskou úmluvu, protože tato úmluva nebyla ratifikována Spojenými státy, na jejichž území byl umělecký výkon vytvořen. Kladl si otázku, zda ustanovení § 125 UrhG, který v tomto případě znemožňuje žalujícímu umělci, aby bránil uvádění na trh záznamu zhotoveného bez jeho souhlasu, jsou slučitelná s právem Společenství.

16. Za těchto okolností Landgericht München I výše uvedeným usnesením ze dne 4. března 1992, zapsaným v kanceláři Soudního dvora dne 23. března 1992, přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru na základě článku 177 Smlouvy o EHS následující předběžné otázky:

- „1) Podléhá autorské právo zákazu diskriminace stanovenému v čl. 7 prvním pododstavci Smlouvy o EHS?
- 2) V případě kladné odpovědi: vyplývá z toho přímý účinek v tom smyslu, že členský stát, který poskytuje svým státním příslušníkům ochranu pro všechny jejich umělecké výkony bez ohledu na místo, kde byly vytvořeny, je rovněž povinen poskytovat tuto ochranu státním příslušníkům jiných členských států, nebo je slučitelné s čl. 7 prvním pododstavcem Smlouvy vázat poskytnutí ochrany státním příslušníkům jiných členských států na určité podmínky [viz § 125 odst. 2 až 6 Urheberrechtsgesetz (německý zákon o právu autorském) ze dne 9. září 1965]?“

2) Ve věci C-326/92

17. EMI Electrola GmbH (dále jen „EMI Electrola“) je pro německé území majitelkou výlučných práv na využívání uměleckých výkonů britského zpěváka Cliffa Richarda, které byly vytvořeny ve Velké Británii v průběhu let 1958 a 1959.

18. EMI Electrola tvrdí, že Patricia Im- und Export Verwaltungsgesellschaft mbH (dále jen „Patricia“) v rozporu s jejími výlučnými právy uvedla na trh zvukové nosiče obsahující nahrávky Cliffa Richarda. Sporné zvukové záznamy byly původně zhotoveny ve Spolkové republice Německo pro jednu dánskou společnost. Byly vyvezeny do Dánska, aby následně došlo k jejich zpětnému dovozu do Spolkové republiky Německo.

19. Patricia a její generální ředitel L. E. Kraul popírají jakoukoliv účast na zhotovení a uvedení těchto zvukových záznamů na trh.

20. Landesgericht a v odvolacím řízení Oberlandesgericht vyhověly návrhům společnosti EMI Electrola. Bundesgerichtshof, k němuž byl podán opravný prostředek „Revision“, nepřijal úvahy odvolacího soudu, které se opíraly o ustanovení zákona o právu autorském

platného před rokem 1966 a o ustanovení Bernské úmluvy. Podle Bundesgerichtshof se spor týká práv souvisejících s právem autorským, která se řídí jedině ustanoveními UrhG, a nikoli Bernskou úmluvou, která se zabývá výhradně právem autorským, ani Římskou úmluvou, kterou nelze použít se zpětnou účinností na umělecké výkony vytvořené v letech 1958 a 1959.

21. Vnitrostátní soud, navrhuje zápornou odpověď, se táže, zda při neexistenci harmonizace na úrovni Společenství autorské právo a práva s ním související spadají do působnosti Smlouvy a zda je možné, aby se žalobce úspěšně dovolal ustanovení článku 7 Smlouvy s cílem domoci se ochrany, kterou UrhG vyhrazuje vlastním státním příslušníkům.

22. Za těchto okolností Bundesgerichtshof usnesením ze dne 30. dubna 1992, zapsaným v kanceláři Soudního dvora dne 30. července 1992, přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru na základě článku 177 Smlouvy o EHS následující předběžné otázky:

- „1) Podléhá autorské právo zákazu diskriminace stanovenému v čl. 7 prvním pododstavci Smlouvy o EHS?
- 2) V případě kladné odpovědi: je právní úprava, která chrání umělecké výkony v členském státě [§ 125 odst. 2 až 6 Urheberrechtsgesetz (německý zákon o právu autorském)], slučitelná s čl. 7 prvním pododstavcem Smlouvy o EHS, jestliže státním příslušníkům jiného členského státu nezajišťuje stejné podmínky ochrany (národní zacházení) jako domácím umělcům?“

C – Řízení před Soudním dvorem

23. V souladu s článkem 20 Protokolu o statutu Soudního dvora EHS písemná vyjádření předložili:

24. Ve věci C-92/92:

- Phil Collins, zastoupený Ulrike Hundt–Neumann, advokátkou advokátní komory v Hamburku,
- Imtrat, zastoupená Sabine Rojahn, advokátkou advokátní komory v Mnichově,
- německá vláda, zastoupená Clausem–Dieterem Quassowskim, Regierungsdirektor spolkového ministerstva hospodářství, ve spolupráci s Alfredem Dittrichem, Regierungsdirektor spolkového ministerstva spravedlnosti, jako zmocněnci,
- vláda Spojeného království, zastoupená Johnem E. Collinsem, z Treasury Solicitor, ve spolupráci s Nicholasem Painesem, barrister, jako zmocněnci,
- Komise Evropských společenství, zastoupená Henrim Étienne, hlavním právním poradcem, a Pieterem van Nuffelem, členem právního oddělení, jako zmocněnci.

25. Ve věci C-326/92:

- EMI Electrola, zastoupená Hartwigem Ahlbergem, advokátem advokátní komory v Hamburku,

- Patricia a L. E. Kraul, zastoupení Rudolfem Nirkem, advokátem u Bundesgerichtshof,
- německá vláda, zastoupená Clausem–Dieterem Quassowskim, Regierungsdirektor spolkového ministerstva hospodářství, a Alfredem Dittrichem, Regierungsdirektor spolkového ministerstva spravedlnosti, jako zmocněnci,
- Komise Evropských společenství, zastoupená Henrim Étiennem, hlavním právním poradcem, a Pieterem van Nuffelem, členem právního oddělení, jako zmocněnci.

26. Obě věci byly spojeny usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 16. dubna 1993.

27. Po vyslechnutí zprávy soudce zpravodaje a stanoviska generálního advokáta Soudní dvůr rozhodl o zahájení ústní části řízení bez důkazních opatření. Rozhodl se však položit Komisi jednu otázku.

II – Shrnutí písemných vyjádření předložených Soudnímu dvoru

A – K předmětu předběžných otázek

28. Komise Soudnímu dvoru navrhuje, aby položené otázky vykládal jako otázky, které se netýkají pouze autorského práva, ale rovněž práv výkonného umělce souvisejících s právem autorským.

29. Německá vláda se domnívá, že položená otázka se ve skutečnosti týká pouze práv souvisejících s autorským právem a práva přiznaného výkonnému umělci zakázat uvedení na trh zvukového záznamu, který byl zhotoven bez jeho souhlasu.

B – K použití článku 7 Smlouvy na právo autorské a práva s ním související (otázka 1)

30. Komise připomíná judikaturu Soudního dvora, podle které se článek 7 Smlouvy použije autonomně jen na ty situace upravované právem Společenství, pro něž Smlouva nestanoví zvláštní pravidla o nediskriminaci (rozsudky ze dne 30. května 1989, Komise v. Řecko, 305/87, Recueil, s. 1461, bod 13, ze dne 7. července 1992, Parlament v. Rada, C–295/90, Recueil, s. I–4193).

31. Ve většině případů zvláštní ustanovení Smlouvy o volném pohybu zboží a služeb umožňují, aby byla zakázána jakákoliv forma diskriminace týkající se práva autorského a práv s ním souvisejících. Ve výjimečných případech, kdy tato zvláštní ustanovení nelze použít, právo autorské a práva s ním související přesto spadají do působnosti Smlouvy, a tudíž do působnosti článku 7 Smlouvy. Pro odůvodnění tohoto tvrzení Komise uplatňuje, že tato práva, i když v jiných ohledech mohou být považována za osobnostní práva, jsou majetkovými právy, jejichž výkon nastoluje otázku volného pohybu zboží a služeb a soutěžních vztahů mezi hospodářskými subjekty, jak ukazuje judikatura Soudního dvora (rozsudky ze dne 8. června 1971, Deutsche Grammophon, 78/70, Recueil, s. 487, ze dne 20. ledna 1981, Musik-Vertrieb Membran, 55/80 a 57/80, Recueil, s. 147, ze dne 2. března 1983, GVL v. Komise, 7/82, Recueil, s. 483). Tato majetková práva navíc mohou být komerčně využívána, zejména správcovskými společnostmi, které v rozsahu, v němž podléhají článkům 85 a 86 Smlouvy, nesmějí činit rozdíly mezi státními příslušníky členských států.

32. Mimoto tato majetková práva, která spadají do oblasti působnosti Smlouvy, již jsou předmětem harmonizačních směrnic (viz především směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů, Úř. věst. L 122, s. 42, jakož i směrnice Rady 87/54/EHS ze dne 16. prosince 1986 o právní ochraně topografií polovodičových výrobků, Úř. věst. 1987, L 24, s. 36, a první směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách, Úř. věst. 1989, L 40, s. 1) nebo, poté co Komise předložila „zelenou knihu“ o autorském právu a technologické výzvě, předmětem návrhů směrnic (návrh směrnice o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem, nyní směrnice 92/100, jejíž jeden z bodů odůvodnění se odvolává na článek 7 Smlouvy, návrh směrnice o koordinaci některých pravidel týkajících se autorského práva a práv souvisejících s autorským právem při družicovém vysílání a kabelovém přenosu, návrh směrnice o harmonizaci doby ochrany autorského práva a některých práv s ním souvisejících).

33. Komise zdůrazňuje, že takové situace, jaké uvádějí předkládající soudy, mohou spadat do práva Společenství i při neexistenci použitelných ustanovení sekundárního práva.

34. *Phil Collins* tvrdí, že autorské právo, které je předmětem intenzivní legislativní činnosti v rámci Společenství, spadá do působnosti Smlouvy. Právo Společenství omezuje podmínky, za nichž se zásada známá jako zásada teritoriality vztahuje na autorské právo. Vnitrostátní zákonodárci a soudy musejí brát v úvahu požadavky Smlouvy, když v rámci své pravomoci vymezují rozsah tohoto práva a podrobná pravidla jeho výkonu. Rozsudek ze dne 24. ledna 1989, *EMI Electrola v. Patricia Im- und Export a další* (341/87, Recueil, s. 79), ukazuje, že Soudní dvůr zkoumá, zda vnitrostátní ustanovení, jimiž se řídí autorské právo, jsou slučitelná se Smlouvou a nepředstavují prostředek svévolné diskriminace nebo opatření k zastřenému omezování obchodu. Podle názoru zastávaného v právní nauce se proto ustanovení článku 7 Smlouvy na autorské právo vztahují. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že výše uvedenou vnitrostátní judikaturu, zvanou „Bob Dylan“, která se týkala práv výkonného umělce – státního příslušníka třetí země, nelze vykládat tak, že prejudikuje otázku použití zásady nediskriminace, stanovené v článku 7 Smlouvy, v případě zmiňovaném vnitrostátním soudem.

35. Podle *německé vlády* právo přiznané výkonnému umělci určitého členského státu, aby zakázal uvádět v jiném členském státě na trh zvukový nosič obsahující nahrávku některého z jeho výkonů, je natolik úzce spojeno s výkonem samým, že nutně spadá do působnosti Smlouvy. Na tomto právu totiž závisejí podmínky, za nichž může umělec využívat práv, která mu plynou z dotyčného výkonu. Práva duševního vlastnictví jsou důležitá rovněž pro výkon svobod zakotvených ve Smlouvě, a zvláště volného pohybu zboží, jinými hospodářskými subjekty než samotnými umělci. Za těchto okolností je namístě, dokonce aniž by bylo třeba vyčkat vstupu v platnost směrnice 92/100, zahrnout právo výkonného umělce, kterého se týkají tyto předběžné otázky, do působnosti ustanovení zřizujících společný trh.

36. *Vláda Spojeného království* rovněž tvrdí, že právo autorské a související práva výkonných umělců spadají do působnosti Smlouvy. Smlouva ve svém článku 36 stanoví, že práva duševního vlastnictví umožňují odchylku od volného pohybu zboží. Krom toho přidělení práv výkonného umělce, který je státním příslušníkem jednoho členského státu, správcovským společenstvem jiných členských států stejně jako služby těmito společenstvy poskytované podléhají článku 59 Smlouvy. A konečně podmínky, v nichž uvedené společenství spravují autorská práva, podléhají požadavkům článků 85 a 86 Smlouvy o hospodářské soutěži.

37. *EMI Electrola* uplatňuje, že v rozporu s tvrzením Bundesgerichtshof autorské právo a práva s ním související spadají, alespoň pokud jde o jejich majetkový aspekt, do oblasti činnosti podléhající Smlouvě, a tedy do působnosti článku 7. Soudní dvůr ostatně v mnoha rozsudcích aplikoval na tato práva články 36 a 59 Smlouvy. Otázka, zda by v tomto případě měl být použit zákaz diskriminace obsažený v článku 7 Smlouvy nebo zákaz obsažený v článcích 30, 36, 59 a 85 Smlouvy, je čistě teoretická.

38. *Imtrat* naopak tvrdí, že ve věci předložené vnitrostátním soudem není dotčena žádná ze základních svobod Smlouvy, zvláště ta, která umožňuje výkonnému umělci, aby vytvořil umělecký výkon v jakémkoli členském státě. Pouhá okolnost, že výkonný umělec není státním příslušníkem členského státu, kde byl zvukový záznam rozšiřován, nepostačuje k odůvodnění použití Smlouvy. Kromě toho je třeba mít na paměti, že ve věci C-92/92 se koncert, který byl zaznamenán bez souhlasu výkonného umělce, konal v třetí zemi.

39. Předmětem vnitrostátních ustanovení, která byla podnětem k žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, je vlastní existence práv duševního vlastnictví, a nikoliv podmínky, za nichž jsou tato práva vykonávána, kteréžto podmínky se řídí výlučně právem Společenství (viz v tomto smyslu zejména výše uvedený rozsudek *EMI Electrola v. Patricia Im- und Export* a další). Podle článku 222 Smlouvy pravidla obsažená ve vnitrostátních předpisech, která existovala před Smlouvou, nebyla vstupem Smlouvy v platnost dotčena.

40. Úroveň ochrany subjektivních práv výkonného umělce spadá proto do pravomoci vnitrostátního zákonodárce samotného, a to podle zásady známé jako zásada teritoriality.

41. Mezinárodní úmluvy a konkrétně Římská úmluva tuto zásadu rozvinuly tím, že na základě vzájemnosti používají ohledně zahraničních výkonných umělců pravidlo národního zacházení. Pro vymezení rozsahu ochrany, kterou zavádí, používá Římská úmluva nejen kritérium státní příslušnosti výkonného umělce, ale i kritérium místa vytvoření uměleckého výkonu, aby zamezila obtížím vyplývajícím z uměleckých výkonů vytvořených umělci různých státních příslušností. V tomto ohledu jsou německé právní předpisy, jejichž ustanovení jsou obdobná jako v jiných členských státech, slučitelné s ustanoveními Římské úmluvy.

42. *Patricia* a *L. E. Kraul*, odvolávající se na výše uvedený rozsudek *EMI Electrola v. Patricia Im- und Export* a další, rovněž tvrdí, že při neexistenci harmonizace na úrovni Společenství právo autorské a práva s ním související nespádají do působnosti Smlouvy.

C – K obsahu a působnosti článku 7 Smlouvy (otázka 2)

43. *Imtrat* na jedné straně a *Patricia* a *L. E. Kraul* na straně druhé uplatňují, že o protiprávní diskriminaci se jedná jenom tam, kde dochází k rozlišování, které není objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 16. října 1980, Hochstrass, 147/79, Recueil, s. 3005). V projednávaném případě je odlišné zacházení s německými a ostatními státními příslušníky, pokud jde o umělecké výkony vytvořené mimo německé území, slučitelné se zásadami teritoriality a vzájemnosti, na nichž je založena Římská úmluva. Nejedná se proto o svévolnou diskriminaci. Pokud nemají vzniknout velké praktické obtíže plynoucí z rozdílnosti vnitrostátních právních řádů, především co se týká doby trvání práv výkonného umělce, je třeba harmonizace dosáhnout nikoli prostřednictvím článku 7 Smlouvy, ale tím, že všechny členské státy přistoupí k Římské úmluvě, jak požaduje Rada ve svém výše uvedeném usnesení ze dne 14. května 1992.

44. Podle *Komise* jsou případy, ve kterých Soudní dvůr automaticky použil článek 7 Smlouvy, vzácné (rozsudky ze dne 13. července 1983, Forcheri, 152/82, Recueil, s. 2323, ze dne 13. února 1985, Gravier, 293/83, Recueil, s. 593, ze dne 2. února 1989, Cowan, 186/87, Recueil, s. 195, ze dne 26. února 1992, Raulin, C-357/89, Recueil, s. I-1027). Je nicméně jisté, že článek 7 má přímý účinek, protože se jedná o přesné a bezpodmínečné ustanovení, které neponechává členským státům žádný prostor pro uvážení (rozsudek ze dne 27. června 1989, Kühne, 50/88, Recueil, s. 1925).

45. Taková ustanovení jako § 125 odst. 2 a 6 UrhG jsou zjevně diskriminační, a v důsledku toho porušují článek 7 Smlouvy. Žalobce v původním řízení proto musí mít možnost úspěšně se dovolat tohoto článku před vnitrostátními soudy, a to i v rámci naléhavého řízení směřujícího k tomu, aby byl zajištěn kompaktní disk, a tím získána ochrana rovnocenná té, kterou požívají domácí státní příslušníci.

46. Argumentace předložená vládou Spojeného království a *Philem Collinsem* se v podstatě shoduje s argumentací *Komise*.

47. Vláda Spojeného království zejména uplatňuje, že německý zákon obsahuje diskriminaci, která je v rozporu s právem Společenství, pokud není objektivně odůvodněna (rozsudky ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další, 14/68, Recueil, s. 1, ze dne 13. prosince 1984, Haug-Adrion, 251/83, Recueil, s. 4277, výše uvedené rozsudky ze dne 13. února 1985, Gravier, a ze dne 2. února 1989, Cowan). Vláda Spojeného království v tomto směru zdůrazňuje, že německé právní předpisy poskytují vlastním státním příslušníkům větší ochranu, než je minimální ochrana požadovaná Římskou úmluvou, protože chrání všechny jejich umělecké výkony. Naopak umělcům z jiných členských států je přiznána pouze minimální ochrana vyžadovaná touto úmluvou, která je k dispozici pouze za podmínek v ní stanovených, to jest především byl-li výkon vytvořen ve smluvním státě úmluvy. Taková diskriminace není odůvodněna ani ustanoveními Římské úmluvy, ani ustanoveními práva Společenství. Z toho vyplývá porušení článku 7 Smlouvy.

48. Podobně je porušen i článek 59 Smlouvy, neboť dotčené právní předpisy neposkytují výkonným umělcům z jiných členských států právní základ, na němž by mohli využívat svá práva v Německu a udělovat zde oprávnění k jejich správě, a německým správcovským společnostem neposkytují právní základ pro nabízení jejich služeb těmto umělcům.

49. *Phil Collins* nadto tvrdí, že ani Římská úmluva, ani praktické obtíže spojené s poskytováním ochrany skupinám výkonných umělců různých státních příslušností nemohou odůvodňovat diskriminaci způsobenou vnitrostátním právem.

50. *Německá vláda* tvrdí, že článek 7 Smlouvy nutí členský stát, aby státním příslušníkům jiných členských států poskytoval stejnou ochranu pro jejich umělecké výkony, jakou poskytuje vlastním státním příslušníkům, bez ohledu na místo vytvoření výkonu.

51. V odpovědi na druhou část otázky, která se speciálně týká ustanovení § 125 UrhG, německá vláda zmiňuje ustálenou judikaturu, podle níž Soudní dvůr nemá pravomoc v rámci řízení o předběžné otázce rozhodovat o slučitelnosti vnitrostátního práva s právem Společenství, ale má naopak pravomoc poskytnout vnitrostátnímu soudu poznatky k výkladu právní normy Společenství, které jsou nezbytné k posouzení této slučitelnosti. Domnívá se, že vnitrostátní zákon je slučitelný s právem Společenství, pokud se vezme v úvahu výhrada obsažená v § 125 odst. 5 tohoto zákona, která odkazuje na platné mezinárodní úmluvy. Tuto

výhradu lze vykládat tak, že zahrnuje odchylku umožňující, aby byla použita ustanovení Společenství. V každém případě německá vláda, konstatujíc, že vnitrostátní soudy takovýto výklad zákona nepřijaly, očekává, že vnitrostátní právní předpisy budou upraveny tak, aby výslovně vyhovovaly požadavkům práva Společenství.

52. *EMI Electrola* tvrdí, že dotčená vnitrostátní ustanovení obsahují diskriminaci na základě státní příslušnosti, která porušuje právo Společenství (rozsudek ze dne 18. března 1980, *Debauve a další*, 52/79, Recueil, s. 833, a výše uvedený rozsudek ze dne 2. března 1983, *GVL v. Komise*). Autor nebo výkonný umělec z jiného členského státu proto musejí být postaveni na roveň s domácími státními příslušníky.

III – Odpověď na otázku položenou Soudním dvorem

Komise byla Soudním dvorem požádána, aby uvedla ty členské státy, které ratifikovaly Pařížský akt, pozměňující Bernskou úmluvu, a Římskou úmluvu, jak s tím počítá usnesení Rady ze dne 14. května 1992 o posílení ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících (Úř. věst. C 138, s. 1).

Odpověď Komise

1. Bernská úmluva ze dne 9. září 1886, revidovaná v Paříži dne 24. července 1971, byla ratifikována deseti členskými státy.

Belgické království a Irsko ratifikovaly Bernskou úmluvu ve znění podepsaném v Bruselu dne 26. června 1948. Pro tyto dva členské státy je rovněž závazné znění podepsané ve Stockholmu dne 14. července 1967, pokud jde o články 22 až 38 úmluvy.

2. Římská úmluva byla ratifikována devíti členskými státy (Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Španělské království, Francouzská republika, Irsko, Italská republika, Lucemburské velkovévodství, Spojené království Velké Británie a Severního Irska). Řecká republika ratifikovala tuto úmluvu po vydání výše uvedeného usnesení Rady ze dne 14. května 1992 (ratifikace nabyla účinnosti dne 6. ledna 1993).

Právní otázky:

¹ Usnesením ze dne 4. března 1992, došlým Soudnímu dvoru dne 23. března 1992 a zapsaným pod č. C-92/92, položil Landgericht München I na základě článku 177 Smlouvy o EHS dvě předběžné otázky týkající se výkladu ustanovení čl. 7 prvního pododstavce Smlouvy o EHS.

² Usnesením ze dne 30. dubna 1992, došlým Soudnímu dvoru dne 30. července 1992 a zapsaným pod č. C-326/92, Bundesgerichtshof rovněž položil na základě článku 177 Smlouvy dvě předběžné otázky týkající se výkladu těch samých ustanovení.

³ Otázky položené Landgericht München I ve věci C-92/92 vyvstaly v rámci sporu mezi Philem Collinsem, zpěvákem a skladatelem britské státní příslušnosti, a distributorem zvukových záznamů, společností Imtrat Handelsgesellschaft mbH (dále jen „Imtrat“), týkajícího se uvádění na trh na německém území kompaktních disků obsahujících nahrávku z koncertu uskutečněného ve Spojených státech, která byla pořízena bez souhlasu zpěváka.

4 Ustanovení § 96 odst. 1 a § 125 odst. 1 německého zákona o právu autorském ze dne 9. září 1965 (Urheberrechtsgesetz – dále jen „UrhG“) přiznávají výkonnému umělci německé státní příslušnosti pro všechny jeho umělecké výkony ochranu zajišťovanou §§ 73 až 84 tohoto zákona a udělují mu zejména právo zakázat rozšiřování těch jeho uměleckých výkonů, které byly rozmnoženy bez jeho svolení, a to bez ohledu na místo vytvoření výkonu. Naopak z ustanovení § 125 odst. 2 až 6 UrhG o zahraničních umělcích, tak jak je vykládají Bundesgerichtshof a Bundesverfassungsgericht, vyplývá, že uvedení umělci se nemohou úspěšně dovolávat dotyčného ustanovení § 96 odst. 1, jestliže výkon byl vytvořen mimo německé území.

5 Poté, co Phil Collins podal k Landgericht München I návrh na předběžné opatření směřující k tomu, aby bylo zakázáno uvádět dotčený disk na trh, zaujal vnitrostátní soud stanovisko, že na spor je použitelný § 125 UrhG, na úkor zejména ustanovení Římské úmluvy ze dne 26. října 1961 o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací (Sbírka smluv, svazek 496, č. 7247), ke které nepřistoupil stát místa uskutečnění uměleckého výkonu, tedy Spojené státy americké. Tázał se však na slučitelnost těchto vnitrostátních ustanovení se zásadou nediskriminace uvedenou v čl. 7 prvním pododstavci Smlouvy.

6 Za těchto okolností Landgericht München I přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Podléhá autorské právo zákazu diskriminace stanovenému v čl. 7 prvním pododstavci Smlouvy o EHS?

2) V případě kladné odpovědi: vyplývá z toho přímý účinek v tom smyslu, že členský stát, který poskytuje svým státním příslušníkům ochranu pro všechny jejich umělecké výkony bez ohledu na místo, kde byly vytvořeny, je rovněž povinen poskytovat tuto ochranu státním příslušníkům jiných členských států, nebo je slučitelné s čl. 7 prvním pododstavcem Smlouvy vázat poskytnutí ochrany státním příslušníkům jiných členských států na určité podmínky [viz § 125 odst. 2 až 6 Urheberrechtsgesetz (německý zákon o právu autorském) ze dne 9. září 1965]?“

7 Ve věci C-326/92 Bundesgerichtshof položil otázky v rámci sporu mezi EMI Electrola GmbH (dále jen „EMI Electrola“) a Patricia Im- und Export Verwaltungsgesellschaft mbH (dále jen „Patricia“) a jejím generálním ředitelem L. E. Kraulem, týkajícího se uvádění na trh na německém území zvukových nosičů s nahrávkami představení, která uskutečnil Cliff Richard, zpěvák britské státní příslušnosti, v letech 1958 a 1959 ve Velké Británii.

8 EMI Electrola je pro německé území majitelkou výlučných práv na užití nahrávek těchto představení. Tvrdí, že Patricia porušila její výlučná práva tím, že bez jejího souhlasu uvedla na trh zvukové záznamy reprodukcující tyto nahrávky.

9 Bundesgerichtshof, ke kterému byl v rámci tohoto sporu podán opravný prostředek „Revision“, usoudil, že na tento spor se vztahují ustanovení výše uvedeného § 125 odst. 2 až 6 UrhG, vyjímaje zejména Bernskou úmluvu ze dne 9. září 1886 o ochraně literárních a uměleckých děl, naposledy revidovanou Pařížským aktem ze dne 24. července 1971 (WIPO, svazek č. 287), která se týká práva autorského v užším smyslu, a nikoli práv výkonného umělce souvisejících s autorským právem, i Římskou úmluvu, kterou nelze použít se zpětnou účinností na umělecké výkony vytvořené v letech 1958 a 1959.

10 V odůvodnění svého předkládacího usnesení Bundesgerichtshof, který byl obeznámen s otázkami položenými Soudnímu dvoru Landgericht München I, uvádí, že při neexistenci právní úpravy Společenství a při neexistenci, s výjimkou určitých bodů, harmonizace vnitrostátních právních předpisů, se mu nezdá, že právo autorské a práva s ním související spadají do působnosti práva Společenství, a konkrétně článku 7 Smlouvy.

11 Za těchto okolností Bundesgerichtshof přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Podléhá autorské právo zákazu diskriminace stanovenému v čl. 7 prvním pododstavci Smlouvy o EHS?

2) V případě kladné odpovědi: je právní úprava, která chrání umělecké výkony v členském státě [§ 125 odst. 2 až 6 Urheberrechtsgesetz (německý zákon o právu autorském)], slučitelná s čl. 7 prvním pododstavcem Smlouvy o EHS, jestliže státním příslušníkům jiného členského státu nezajišťuje stejné podmínky ochrany (národní zacházení) jako domácím umělcům?“

12 Pro podrobnější popis skutkových okolností sporů v původních řízeních, průběhu řízení, jakož i písemných vyjádření předložených Soudnímu dvoru se odkazuje na zprávu k jednání. Tyto údaje ze spisu jsou dále převzaty pouze v míře nezbytné pro úvahy Soudního dvora.

K předmětu řízení o předběžné otázce

13 V řízení podle článku 177 Smlouvy nemůže Soudní dvůr rozhodovat o výkladu vnitrostátních právních a správních předpisů ani o slučitelnosti takových ustanovení s právem Společenství. Následkem toho nemůže vykládat ustanovení UrhG ani posuzovat jejich slučitelnost s právem Společenství. Soudní dvůr může pouze poskytnout vnitrostátnímu soudu poznatky k výkladu práva Společenství, jež mu umožní vyřešit právní problém, který mu byl předložen (rozsudek ze dne 9. října 1984, Heineken Brouwerijen, 91/83 a 127/83, Recueil, s. 3435, bod 10).

14 Předkládací usnesení uvádějí vnitrostátní pravidla použitelná na právo autorské, jakož i ustanovení § 125 UrhG, kterými se řídí práva výkonných umělců, zvaná „práva související s právem autorským“. Soudnímu dvoru nepřísluší určovat, zda se spory v původním řízení týkají první nebo druhé z těchto dvou kategorií subjektivních práv. Jak navrhuje Komise, na položené otázky je třeba pohlížet jako na otázky týkající se pravidel použitelných na obě tyto kategorie práv.

15 Tyto otázky se týkají ustanovení čl. 7 prvního pododstavce Smlouvy, který stanoví obecnou zásadu zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti. Jak toto ustanovení výslovně uvádí, zákaz diskriminace, který je v něm formulován, platí pouze v oblasti působnosti Smlouvy.

16 Za těchto okolností je třeba mít za to, že podstatou předběžných otázek je zjištění:

- zda autorské právo a práva s ním související spadají do působnosti Smlouvy ve smyslu čl. 7 prvního pododstavce a zda se na ně v důsledku toho vztahuje obecná zásada nediskriminace stanovená tímto článkem;
- v případě kladné odpovědi, zda čl. 7 první pododstavec Smlouvy brání tomu, aby právní předpisy členského státu upíraly autorům a výkonným umělcům jiných členských států a jejich právním nástupcům právo, které tytéž právní předpisy přiznávají vlastním státním příslušníkům, zakázat uvádět na trh na území tohoto

státu zvukové záznamy pořízené bez jejich souhlasu, jestliže umělecký výkon byl vytvořen mimo toto území;

- zda se autor nebo výkonný umělec jiného členského státu anebo jejich právní nástupce mohou před vnitrostátním soudem přímo dovolávat čl. 7 prvního pododstavce Smlouvy za tím účelem, aby se domohli výhody ochrany vyhrazené vlastním státním příslušníkům.

K použití ustanovení Smlouvy na právo autorské a práva s ním související

17 Komise, německá a britská vláda, Phil Collins a EMI Electrola tvrdí, že právo autorské a práva s ním související, ježto představují především majetková práva, kterými jsou vymezeny podmínky, za nichž lze díla a umělecké výkony komerčně využívat, spadají do oblasti působnosti Smlouvy; to podle nich ostatně ukazují rozsudky Soudního dvora, ve kterých byly na tato práva použity články 30, 36, 59, 85 a 86 Smlouvy, jakož i intenzivní zákonodárná činnost na úrovni Společenství, jejímž předmětem tato práva jsou. I v těch vzácných případech, kdy určité zvláštní ustanovení Smlouvy není použitelné, se tak či tak musí použít obecná zásada nediskriminace uvedená v čl. 7 prvním pododstavci Smlouvy.

18 Imtrat naopak tvrdí, že podmínky pro udělení autorského práva a práv s ním souvisejících, které se týkají existence, a nikoliv výkonu těchto práv, nespádají v souladu s článkem 222 Smlouvy a ustálenou judikaturou Soudního dvora do působnosti Smlouvy. S odvoláním na zjištění, která v této souvislosti učinil Bundesgerichtshof, Patricia a L. E. Kraul zvláště uplatňují, že v době rozhodné pro skutkový stav věci v původním řízení se právo autorské a práva s ním související vzhledem k neexistenci právní úpravy Společenství nebo harmonizačních opatření neřídila právem Společenství.

19 Za současného stavu práva Společenství a při neexistenci ustanovení Společenství harmonizujících vnitrostátní právní předpisy je věcí členských států, s výhradou dodržení platných mezinárodních úmluv, aby stanovily podmínky a podrobná pravidla ochrany literárního a uměleckého vlastnictví (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 24. ledna 1989, EMI Electrola, 341/87, Recueil, s. 79, bod 11).

20 Zvláštním předmětem těchto práv, jak jsou upravena vnitrostátními právními předpisy, je zajistit ochranu morálním a majetkovým právům jejich držitelů. Ochrana morálních práv umožňuje autorům a výkonným umělcům především zabránit jakékoli deformaci, zkomolení nebo jiné úpravě díla, která by uškodila jejich cti nebo pověsti. Právo autorské a práva s ním související jsou svou povahou rovněž majetková, v tom, že dávají možnost komerčně využít uvedení chráněného díla do oběhu, zejména formou licencí udělovaných výměnou za placení licenčních poplatků (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 20. ledna 1981, Musik-Vertrieb Membran, 55/80 a 57/80, Recueil, s. 147, bod 12).

21 Jak uvádí Soudní dvůr v posledně jmenovaném rozsudku (bod 13), jestliže komerční využívání autorského práva je zdrojem odměny pro jeho majitele, představuje rovněž formu kontroly uvádění na trh, kterou mohou vykonávat majitel, správcovské společnosti a nabyvatelé licence. Z tohoto hlediska vyvolává komerční využívání autorského práva stejné problémy jako komerční využívání jakéhokoli jiného práva průmyslového a obchodního vlastnictví.

22 Podobně jako ostatní práva průmyslového a obchodního vlastnictví jsou výlučná práva vyplývající z literárního a uměleckého vlastnictví způsobilá ovlivnit obchod se zbožím a službami, jakož i soutěžní vztahy uvnitř Společenství. Z tohoto důvodu, jak

potvrzuje ustálená judikatura Soudního dvora, tato práva podléhají požadavkům Smlouvy, a tudíž spadají do její působnosti, třebaže jsou upravena vnitrostátními právními předpisy.

23 Jsou tak například předmětem článků 30 a 36 Smlouvy, týkajících se volného pohybu zboží. Podle judikatury Soudního dvora jsou hudební díla vtělena do zvukových záznamů, které představují zboží, přičemž obchod s tímto zbožím v rámci Společenství se řídí výše uvedenými ustanoveními (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Musik-Vertrieb Membran, bod 8).

24 Dále, činnosti společností spravujících autorská práva podléhají ustanovením článků 59 a 66 Smlouvy o volném pohybu služeb. Jak uvádí Soudní dvůr v rozsudku ze dne 2. března 1983, GVL v. Komise (7/82, Recueil, s. 483, bod 39), tyto činnosti nesmějí být prováděny takovým způsobem, aby do té míry bránily volnému pohybu služeb a především využívání práv výkonných umělců, že by byl rozdělen společný trh.

25 Výlučná práva vyplývající z literárního a uměleckého vlastnictví konečně podléhají i ustanovením Smlouvy o hospodářské soutěži (viz rozsudek ze dne 8. června 1971, Deutsche Grammophon, 78/70, Recueil, s. 487).

26 Ostatně právě s cílem vyhnout se nebezpečí překážek obchodu a narušení hospodářské soutěže přijala Rada, po vzniku sporů v původním řízení, na základě čl. 57 odst. 2 a článků 66 a 100a Smlouvy směrnici 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. L 346, s. 61).

27 Z předchozího vyplývá, že právo autorské a práva s ním související, která zejména z důvodu svého vlivu na obchod se zbožím a službami uvnitř Společenství spadají do působnosti Smlouvy, nutně podléhají obecné zásadě nediskriminace stanovené v čl. 7 prvním pododstavci Smlouvy, dokonce aniž by bylo třeba je spojovat se zvláštními ustanoveními článků 30, 36, 59 a 66 Smlouvy.

28 V souladu s tím je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že právo autorské a práva s ním související spadají do působnosti Smlouvy ve smyslu čl. 7 prvního pododstavce; na uvedená práva se proto vztahuje obecná zásada nediskriminace stanovená tímto článkem.

K diskriminaci ve smyslu čl. 7 prvního pododstavce Smlouvy

29 Imtrat a Patricia tvrdí, že rozlišování mezi vlastními státními příslušníky a státními příslušníky jiných členských států, v případech uváděných vnitrostátními soudy, je objektivně odůvodněno rozdíly existujícími mezi vnitrostátními právními předpisy a skutečností, že ne všechny členské státy již přistoupily k Římské úmluvě. Za těchto okolností není uvedené rozlišování v rozporu s čl. 7 prvním pododstavcem Smlouvy.

30 Je nesporné, že článek 7 se nevztahuje na případné odlišnosti v zacházení a narušení, které mohou pro osoby a podniky podléhající jurisdikci Společenství vyplývat z rozdílů, které existují mezi právními předpisy různých členských států, jestliže jsou tyto předpisy použitelné na všechny osoby spadající do jejich působnosti podle objektivních kritérií a bez ohledu na jejich státní příslušnost (rozsudek ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další, 14/68, Recueil, s. 1, bod 13).

31 Tedy oproti tomu, co tvrdí Imtrat a Patricia, ani rozdíly mezi vnitrostátními právními předpisy, které se týkají ochrany práva autorského a práv souvisejících, ani okolnost,

že ne všechny členské státy již přistoupily k Římské úmluvě, nemohou odůvodnit porušení zásady nediskriminace stanovené v čl. 7 prvním pododstavci Smlouvy.

32 Článek 7 Smlouvy, podle nějž je zakázána „jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti“, naopak vyžaduje naprostou rovnost v zacházení mezi osobami, které se nacházejí v situaci, jež se řídí právem Společenství, a státními příslušníky dotyčného členského státu (rozsudek ze dne 2. února 1989, Cowan, 186/87, Recueil, s. 195, bod 10). V rozsahu, v němž se tato zásada použije, tudíž brání tomu, aby členský stát podmiňoval udělení výlučného práva tím, že dotčená osoba je státním příslušníkem tohoto státu.

33 Na položenou otázku je tedy třeba odpovědět, že čl. 7 první pododstavec Smlouvy musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby právní předpisy členského státu za určitých podmínek upíraly autorům a výkonným umělcům jiných členských států a jejich právním nástupcům právo, které tytéž právní předpisy přiznávají vlastním státním příslušníkům, zakázat uvádět na trh na území tohoto státu zvukové záznamy pořízené bez jejich souhlasu, jestliže umělecký výkon byl vytvořen mimo toto území.

K účinkům čl. 7 prvního pododstavce Smlouvy

34 V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora je právo na rovné zacházení stanovené čl. 7 prvním pododstavcem Smlouvy přiznáno přímo právem Společenství (výše uvedený rozsudek Cowan, bod 11). Proto je možné se tohoto práva dovolávat před vnitrostátním soudem a na tomto základě požadovat, aby vnitrostátní soud upustil od použití diskriminačních ustanovení vnitrostátního zákona, která upírají státním příslušníkům jiných členských států ochranu, již poskytují vlastním státním příslušníkům.

35 Proto je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 7 první pododstavec Smlouvy musí být vykládán v tom smyslu, že autor nebo výkonný umělec jiného členského státu anebo jejich právní nástupce se mohou před vnitrostátním soudem přímo dovolávat zásady nediskriminace stanovené v tomto ustanovení, aby se domohli výhody ochrany vyhrazené domácím autorům a výkonným umělcům.

K nákladům řízení

36 Výdaje vzniklé německé vládě, vládě Spojeného království a Komisi Evropských společenství, které předložily Soudnímu dvoru vyjádření, se nenahrazují. Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před vnitrostátním soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud.

Z těchto důvodů

SOUDNÍ DVŮR

o otázkách, které mu předložil Landgericht München I usnesením ze dne 4. března 1992 a Bundesgerichtshof usnesením ze dne 30. dubna 1992, rozhodl takto:

- 1) Právo autorské a práva s ním související spadají do působnosti Smlouvy ve smyslu čl. 7 prvního pododstavce; na uvedená práva se proto vztahuje obecná zásada nediskriminace stanovená tímto článkem.**
- 2) Ustanovení čl. 7 prvního pododstavce Smlouvy musí být vykládáno v tom smyslu, že brání tomu, aby právní předpisy členského státu upíraly autorům a výkonným umělcům jiných členských států a jejich právním nástupcům právo,**

kteří tytéž právní předpisy přiznávají vlastním státním příslušníkům, zakázat uvádět na trh na území tohoto státu zvukové záznamy pořízené bez jejich souhlasu, jestliže umělecký výkon byl vytvořen mimo toto území.

3) Ustanovení čl. 7 prvního pododstavce Smlouvy musí být vykládáno v tom smyslu, že autor nebo výkonný umělec jiného členského státu anebo jejich právní nástupce se mohou před vnitrostátním soudem přímo dovolávat zásady nediskriminace v něm stanovené, aby se domohli výhody ochrany vyhrazené domácím autorům a výkonným umělcům.